

BUDAPESTI HÍR- ÉS ÚJSÁG

Tek. Magyar Nemzeti Múzeum
Széchenyi könyvtára
Budapest

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
BAJA, GRÓF ZICHY BODOG-TÉR 8. SZ.
TELEFONSZÁM: 45.

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. MAMUSICH JÓZSEF

ELŐFIZETÉS EGY HÓNAPRA 2-80 fillér.
EGYES PÉLDÁNYSZÁM ÁRA 12 fillér.
Megjelenik hétköznaponként d. u. 2-kor.

A kisebbségek kongresszusán körbeadják a páneurópai ópiumpipát

(VI.) Szeptember harmadikán Genfben a sugárzó tiszta svajci hegyvidékben, de annál zavarosabb szellemi atmoszférában összeült az ugynevezett „Szervezett Európai Kisebbségek” szokásos évi értekezlete, amelynek az idén két nevezetesebb pontja van. A múltévi kongresszus megbízta az egyes európai kisebbségeket, hogy állítsanak össze helyzetképet a kisebbségi élet egyes jelenségeiről és ismeressék azokat a kapcsolatokat, amelyek a kisebbségek és az illető ország kormányzata között fennállnak. A konferencia másik teendője állást foglalni a Briand-féle páneurópai terv ügyében.

Csonkamagyarország nyilvánossága nem sokat tud a kisebbségi kérdéstről. A „kisebbség” kifejezést talán csak banktechnikai vonatkozásban ismeri. Kisebbség az a részvényese-csoport, amely nem rendelkezik az átlomány ötven százalékaival és amelyet előbb becsaptak. Máskülönben a magyar kisebbségek által lakott területek úgy élnek emlékeztetésben, mint egzotikus világrésekbe zuhanó földdarabok, amnyit tud róluk, hogy a Felvidékről jön a szokol, Délvidékről a dinár, Erdélyből a lei. Megüvegesedett szeméit, hogy irányítsuk most Genf irányába ahol a kisebbségek üléseznek? Mik azok a „szervezett európai kisebbségek”? Hogy születtek?

Amikor Wilson Európába érkezett az álmainak sulya alatt összeroskadó professzor áruhájában, parizi rezidenciája ellen papirlavinát indítottak el az európai kérégetők, bolondok, politikai hochstapplerek, álmodozók és hamis megváltók. Az amerikai elnök azonban fölényesen lerázta magáról a sokmázsás kérvényzuhatagot. Csak egy előterjesztést méltatott megkülönböztetett figyelmére: a zsidó küldöttség kérvényét a kisebbségek védelméről. A mag el volt vetve. Most már nyugodtan csereberélgethették a határokat, sakkozhattak, kereskedhettek országokkal, népekkel, megvolt a csodaelixír: a kisebbségek védelme. Amerika és Anglia csak ennek ellenében adta beleegyezését Magyarország földarabolásához.

Mik a teljesítményei a „Szervezett Európai Kisebbségek Szervezetének”, amely azóta is az Alliance Izraelite párizsi központjának vezetése alatt áll. Az elnyomott nemzetiségek nevében jelentkeznek, de az elnyomók érdekeit képviselik. Szervezetükből mindjárt az első összejövetelen kizárták azokat, akik párizsi békeszerződés által megállapított országhatárokat ellen fordultak és akik gazdasági és szociális téren is követelték a kisebbségek védelmét. Ők csak a kisebbségek „kulturáját” oltalmazzák, ami egymagában nonsens vagy: kerítési szándék. Egyéb telje-

sítmények? A román koronázáskor — példakép említtük — a magyar kisebbség szónokának beszéde anynyira csöpögött a lojalitástól, hogy az angol sajtó megbotránkozott a gerinctelenségen. Mindent összefoglalva: az európai kisebbségek szervezete csak egy nemzetiségnek volt előnyére, a zsidóságnak, amelynek érdekeit különleges elhelyezkedésénél és különleges életvalóságánál fogva cpen elismeresek a többi kisebbségek érdekeivel.

További eredmények? A „Szervezett Európai Kisebbségek” mandarinjai megteremtették a kisebbségi hierarchiát, amely mindörökké eladminisztrálja ügyeiket, illetve addig, amíg Európát elhagyják a kisebbségi hullafoltok, amelyek egyre terjednek és továbbítják a hullámegyet anyországaiknak. A mandarinok segédkeznek az elnyomó, gyilkos kormányzatoknak annál a művelésnél, amellyel percenként víz alá nyomják a kisebbségi tömegeket, amikor már fudokolnak, akkor az a levegőbe emelik, hogy így az élet reményének megpillantásától jobban megszédüljenek és ne vedekezzenek az újjak ellen, amelyek torkokat markolasszák.

A szeptember harmadikán kezdődő tárgyalások első pontja: az

összeköttetés a respektív kormányokkal. Ez könnyen meghatározható. A genfi értekezlet résztvevői nagyrésztben tömlőcörei annak a népnek, amelynek politikai vezetési gyanánt lépnek fel. Kémkednek a népiüket kizsákmányoló kormányok javára, agent provocateur-i munkát teljesítenek.

A páneurópai tervvel szemben, amely a határok és a kisebbségi hullafoltok állandosításával a nagyipari kartelek kizsákmányolásának szolgáltatja ki az óvilágot, szemben áll Mussolini antieurópa mozgalma, amely a nemzeti erők szabad áramlásának, a határok revíziójának jegyében harsog és amely az európai egység kötőszövetétől a katolicizmust jelölte meg, eltünteteti a kisebbségi hullafoltokat és a mandarinokat. Az európai Szervezett Kisebbségek kongresszusán, amely kimondottan szabadkőműves vezetés alatt áll, egy pillanatra sem fog tétovázni a választással a két világformáló erő közt.

A jó szerencse az lenne, ha a konferencián, amint erre jelek vannak, palotafordalom robbana és megindulna a görgeteg, amelynek nyomában a kisebbségek igazi érzelvilága kerülne napfényre és ennek nyomában a világ kisebbségi gyújtópontjában, Magyarországon, megalakulna az elszakítottak igazi szervezete.

Serdülő legénykék, leányok és családanyák látják el az éjjeli közbiztonsági szolgálatot Bajaszentistvánon

Szinte hihetetlen, hogy napjainkban is hallani itt a szomszédságban olyan falusi szokásokról, melyeket a regény- és színműírók szívesen elevenítenek meg a középkorból vett elbeszéléseikben. A régi idők falusi éjjeli őr — ellentétben a most megemléstésre kerülő falusi szokással — az ő kedves mondókáival mindig kedvelt alak a népies regényekben és színművekben.

Rendőrség hiányában ezt a középkori falusi intézményt parodizálja

szentistván község éjjelenként bakterkedő lakossága manapság is. Szép sorjában kiállanak, hogy a romantikus idők éjjeli őrének le nem kicsinyelhető szerepét betöltsék.

Városunkkal közvetlen összeépülve, közös sorsot élő és immár a beolvastás előtt álló nép közbiztonsági és vagyoni viszonyainak megőrzéséről komoly gondoskodás nem történik (mert az időközönként átvonuló csendőrijárőr nem tekinthető annak). Városunk pedig tudvalevőleg a bol-

dogulás felé törekvő szentistvániaknak segítő jóbort ígért s ennek dacára elmulasztja a lakosság érdekében egy rendőrposzt felállításával a lehetetlen rendészeti viszonyoknak elejét venni.

Nagy mulasztást és felelősséget hordoz az a tény, hogy a község élniakarásának az átszatolás huzavonájával gátat vetnek s szabad ut nyílik a nyugtalanlankodó lakosság kedvezőtlen lelki megnyilatkozásainak. A falusi nép a mulasztásokért nem a régi hatóságokat okolja. „Addig csak megvultunk valahogy — mondják — de

mióta az átszatolás terve kísért, azóta minden pang, mintha csak megakadt volna a bizonytalanság közt az élet kereke.”

Mindenfelé a keserves, kilátástalan vergődés képe látható.

Napközben a lakosság kedvetlenül lát dolgait után Alkonyatkor és ünnepnap délután összejönnek s mi tagadás, nem a leghízelgőbb hangon emlékeznek meg Baja városról,

amiért az átszatolás halasztgatásával az áldatlan helyzetet okozta.

A békés lakosság éjjeli nyugalma és vagyoni biztonsága fölött — ha lehet e g ndërtes időkben még arról beszélni — nem örködik ugyszólván senkisem. Mert az éjjeli őrökül kirendelt soros lakások szereplése nem vehető komolyan figyelembe.

Egyik kapu alatt fiatal pár folytat megértő csevegést az éjszaka sötétjében. Az egyiknél éles kék, a másiknak karó van a kezében. A soros házak ma őket küldték éjjeli őrökre.

Másnap két áldatlan asszonyosság örködik a közbiztonság fölött. Harmadnap menyecske, szomszéd. Azután megint egypár gyanus külsejű suhanc fűtykösökkel. Es legyünk elnézőek a közeli kiskorcsmában pityázító szomszédpárral is, akik a kukoricaszar fegyverüket sutba helyezték már.

Ezekről természetesen a virtuskodó fiatalság semmi meggondolatlanságtól nem riad vissza. Csak a nemrégiben lezajlott bucsu alkalmával is az árusok előre kikészített

bakkjaikkal eltorlasztották éjszakára a forgalmas főutcat a hazafelé sietők nem kis meglepetésére.

Előfordul, hogyha a semmi rosszszat nem sejtő elkésett atyánkfia elé toppan két ilyen közbiztonsági gyanus személy öskori fegyverzetével, önkéntelenül a pénztárcáját készíti elő.

Vajjon ki felelhet ott a nyitott közkutak tisztaságáért és a köztulajdon épségéért, ahol ennyire öskori a rendőri szolgálat?

Államrendőrséget adjanak Szentistvánnak!

Megkezdték a bátmonostori község háza és jegyzői lak építését

Bátmonostor község háza már régóta olyan rossz állapotban volt, hogy az építészeti szakértők attól tartottak, hogy összedől. Ugyanilyen volt a jegyzői lak. Mégis hosszú és kinos huzavona akadályozta sokáig az új község háza és jegyzői lak építéséről hozott képviselőtestületi határozat végrehajtását. Végre most elhárultak az utolsó akadályok is és megtörténtek az intézkedések a munka effektív megkezdésére. Az építkezés ellenzői csak azt érték el, hogy elmúlt a nyár, a legjobb be ruházási időszak és az építkezés csak most a tél közeledtével indul meg.

„A Verhovay magyarok együtt véreznek a trianoni kálvária sebesültjeivel”

Nyilatkozik a polgármesterről Bartha M. József, a „Verhovayak Lapja” szerkesztője

Atlépték Magyarország földjét a Verhovay magyarok Hosszu esztendő után visszatértek Amerikából, hogy megkoszorúzzák Verhovay Gyulának az 1886 febr. 1-én alakított amerikai magyar egyesület vezérének síremlékét.

Tizenhárom kemény munkában dolgozó magyar bányász alakította a pennsylvaniai Hasletonban a kis önszegélyző asztaltársaságot s az akkori híres politikusáról Verhovay Gyuláról a „Függetlenség” című lap szerkesztőjéről nevezte el. A Verhovay Segély Egylet ma az amerikai magyarok leghatalmasabb egyesülete. Huszonket ezer tagot számlál, háromszáznál több fiókja és három millió dollárnál nagyobb vagyona van.

Az egyesület 25 tagú küldöttsége a napokban érkezett meg, felkeresni a vezér sírját, aki ott künn élt a messze idegenben, de meghalni hazajött mégis a Szeged melletti Battonya pusztára.

A küldöttség vezetője Bartha M. József a „Verhovayak Lapja” szerkesztője tegnap délután Bajaszentistvárra látogatott Görbe Gyula gyógyszerészhez, akinek egészen közeli rokona.

Ott kerestük fel a meghitt családi körben a bihari föld ősi televényéből 26 esztendővel ezelőtt idegenbe szakadt magyart.

Bartha M. József nagyon fiatalon vándorolt az Óceánon túlra. Ötvenes ereje teljében levő, kissé almodó, becsületes tiszta nézésű és tipikusan magyar karakter. Beszédében a legnemesebb bihari dialektus zeng.

Ez az amerikai magyar szebben beszél a honi nyelvet, mint én! Meglepődve kértem, hogy valóban oly rég hagyta el az anyaországot?

Mosolyog, megérti a ki nem mondott célszót.

— A mi lelkünk egészen magyar maradt. Es őrizi a magyarságát itt a messze idegenben, ahol megtanulja jobban megbecsülni nemzeti kincsét, mint odahaza.

Szívesen beszél. Bartha M. József dr. Vojnics Ferenc polgármesternek is kedves ismerőse. Ott találkoztak az amerikai Kossuth-ünnepélyen. Elismerően állapítja meg a polgármester minden magyar vonatkozású amerikai dolog iránti nagy érdeklődését. A polgármester figyelmét a legesekélyebbnek látszó mozzanatok is magukra vonták. Különösen a munkaviszonyokat tanulmányozta, melegen Bartha M. József, akivel hosszabb időt együtt töltött és meghitt barátság fűzte őket össze — azt állítja, hogy egyetlen perce sem volt a szórakozás vagy pihenés számára.

Sajnálja, hogy nem találja itthon. És bár ígérete ellenére cselekszik, még sem akarja értesíteni, hogy miatta munkáját megszakítsa.

Érdeklődöm a benyomásairól. Maga elé tekint. Elnehezült hangon megindultan emlékezik:

— Hegyeshalomnál pillantottuk meg a magyar határt. Aludtunk még. Pöttömnyi kisleány frissen csengő hangja hallatszott az állomásról: Csokoládét tessék...

Öten voltunk a szakaszban, közöttünk Aczél Sándor és Csernay József tekintélyes nagykereskedők.

Valamennyien 25—30 esztendeje nem jártunk idehaza. A kisleány hangjára egyszerre ugrottunk fel és nem is vettük észre; egymásra borulva zokogtunk mi évtizedek viharában megcsontosult, megfehéřült hajú vándorok, akiket úgy szíven ütött az édes magyar szó.

Bejött a vámvizsgáló. Hivatalos közönnnyel lépett a csomagjainkhoz. Mikor meglátta könnyes szemünket, tisztelgett és csak kilépett szótlanul. Elfordította tekintetét.

Hát idehaza megváltozott minden. Budapest gyönyörűvé lett. A rendezettség és tisztasága pedig páratlan. Különösen Páris után, ahol a szenny és elhanyagoltság nagyon visszataszítóan hat. Meglepő a pénzünk jó-sága. Ma a magyar pengő egyenlő értékű az amerikai dollárral.

Az impresszióink azonban minden tekintetben igen fájó. Először lépünk a megcsontított anyaország földjére és vad fájdalommal markol lelkünkbe az elénk táruló kép. Együtt vérezik a szívünk valamennyi testvérünkével, akik sebesültjei lettek a trianoni fekete kálvária keserveinek. A legigazságtalanabb magyar tragédia rettenetes sulya bennünk is a gyászt zokogja. De mibennünk is él a bizalom lelke és mi ott a mér-földek végtelenjén túl is imádságos hittel mondjuk minden szenvedő testvérünkkel: Hiszek egy Istenben!...

Az itthoni jelenségek bármilyen lesújtók, kitélé azonban — mi akik állandóan idegenek között élünk — azt tapasztaljuk soha ennyire számottevők nem voltunk. Az eddig felőlünk alkotott zűrzavaros, nem épen hízogó fogalmak, előnyösen megváltoztak. Kétségtelenül nagy része van ebben a magyar művészetnek. Amerikában hihetetlenül ismertek és népszerűek a magyar művészek.

A hollywoodi filmközpont művészeinek, rendezőinek, szerzőinek stb. szinte 80 százaléka magyar. Rengeteg magyar darab aratja sikerét. A rádió utján pedig elsőséget nyert a magyar zene. A cigányzenekarok népszerűségét az otthoniak el sem tudják képzelni. Bizonyos, hogy Amerika érdeklődése felénk irányult.

Megelégedettek, szabadok, talán boldogok is vagyunk, de mégis hiányzik valami. Nem fogunk honi földben nyugodni. Különösen felébredt bennünk a honvágy, mikor az amerikai Kossuth-ünnepélyről visszainduló zarándokok egyike, egy magyar polgármester a Rákóczi indulót huzta.

És nincsen közöttünk talán egyetlen ember, aki ne vágyódnék néha haza. De az anyagiak és az utazási lehetőségek ritkán vannak együtt.

Mi öregebbek, akiknek szíve még a honi földön dobogt először, valamennyien magunkkal hoztunk a szülőhaza talajából egy parányit. Nyugodtabban fogunk elpihenni, ha arra a vérázott, sok dicsőséget és zivatart beért, megszentelt rögre hajtjuk le majdan fejünket.

Most pedig felavatjuk Verhovay Gyula síremlékét, akit visszahozott lelke Battonyára. A szeptember 1-i ünnepség után aztán ismét visszamegyünk, ahova bennünket Verhovay magyarokat parancsolt az élet.

Az ujvidéki Reggeli Ujság leleplezte a Bácsmezei Napló szerepét Jegess József elítélésében

Jegess József elítélése nagy feltűnést keltett a magyarországi nyilvánosságban — különösen pedig az arról beszámoló híradszónak az a része, hogy a terhelő tanúk közt szerepelt a Bácsmezei Napló című magyarnyelvű nagy szerb napilap munkatársa is. Az Ujvidéken megjelenő Reggeli Ujság most részletekkel szolgál erről a hamisítványról. Ebben a lapban azt olvassuk, hogy Jegess a Bácsmezei Napló munkatársa Sokesics József aallomása alapján itélték el. Ugyanis azt a valótlanítást erősítette a bíróság előtt — írja tovább a Reggeli Ujság — hogy a Felső Bácska — amelynek a cikkei miatt fogták perbe Jegess — többeknek jár Szabadkára többek közt neki Sokesicsnak is és ő ezekben olvasta azokat a cikkeket. Sokesicsot senki sem idézte meg a bíróság elé, ő maga önként jelentkezett, hogy vallani akar Jegess ellen.

A Reggeli Ujság megjegyzi még, hogy a Bácsmezei Napló mellő maradt régi denuncians hajlamosságához.

Rothensteinék a főkapitány betiltó határozata ellenére is megrendezik a szeptember hó elsejei tüntetést.

A szociáldemokrata párt szeptember 1-re, mint ismeretes, nagy tüntetést tervezett a munkanélküliség érdekében. A tüntetés engedélyezése iránti kérvény sorsát az egész ország nagy figyelemmel kísérte, annál inkább, mert Peyer Károly kijelentése szerint, a szociálisták engedély nélkül is fel akarnak vonulni. Szerdán megtörtént az első döntés, a szociálisták akcióját a budapesti főkapitány szerdán hozott határozatával nem engedélyezte. A szociáldemokraták megfélembteék a betiltó végzést a belügyminisztériumhoz, amely azonban jóváhagyta a főkapitány döntését.

Ebben a helyzetben jöttek össze a szakazervezetek megbízottai, akik olyan irányú döntést hoztak, hogy a gyűlést ugyan nem tarthatják meg a betiltás következtében, de azt senki sem tilthatja meg nekik, hogy az után megjelenjenek. Nem az uttesten, hanem a járdán fognak elvonulni.

A hangulat elég izgatott emiatt Budapesten, kisebb robbanásoktól tartanak. A rendőrség, amelyet agyonfárasztott az Ottó-permanencia, újra meleg napok elé néz.

Törvényszéki hírek

Szommer László bűnügyének tárgyalása

Ma kezdte a kir. törvényszék Szommer László, — Sommer Nándor jönevű bajai borbélymester fia bűnügyének tárgyalását, akit szándékos emberölés büntettségével vádolt meg a kir. ügyészség.

Tavaszi utóján szélesebben járta be a várost a hír, hogy Kiscsávolyban agyonlőtték Farkas Béla budapesti magántisztviselőt. Csakhamar előkerült a tettes is, Szommer László személyében, aki remegve vallotta be, hogy ő a tettes.

A lövés szerencsére nem volt halálos és hosszas betegeskedés után bár, de Farkas Béla fölépült sebéből, a bűnügy földéítése érdekében pedig széleskörű nyomozás indult meg, amelynek végeredményeképen a kir. ügyészség a fenti vádiratot nyújtotta be.

A mai tárgyalásra egész sereg tanut, továbbá orvosi és fegyverszakértőt idézett meg a törvényszék. A vádlottat dr. Pump Károly ügyvéd képviseli, míg a sértett képviselőben dr. Koós Albert ügyvéd jelent meg.

Pontban fél kilenckor nyitotta meg dr. Linzer Károly a kir. tszék. büntető tanácsának elnöke a tárgyalást, s megállapította azt, hogy a megidézettek megjelentek, a vizsgálati fogságból elővezetett vádlottat hallgatta ki, aki arra a kérdésre, hogy bűnösnek érzi-e magát, azt felelte, hogy nem, s ezután részletesen elmondotta az esemény lefolyását.

Előadása szerint atyja üzletének ajtajában állott, amikor arra ment Bosnyák Anna egy előtte ismeretlen férfivel. Bosnyák Anna neki gyermekkori játszótársa volt, akit már régebb idő óta nem látott, akiről nem tudta, hogy időközben férjhez ment s hogy az ismeretlen férfi, akivel üzletük előtt elhaladt — a férje. Erről mitsen tudván, az előtte elhaladó ismerőse után szölt és bizalmasan köszöntötte őt „szervusz Anci.” Pár lépés után a férfi visszafordult és lehordta, majd sértő szavakkal illette, de akkor az ügynek komolyabb folytatása nem lett. Később, majd másnap újból ismétlődött a jelenet, hogy Farkas Béla őt sértő szavakkal illette, majd feléje tartott, mire attól való félelmében, hogy Farkas Béla őt valami veszedelmes eszközzel megtámadja, előrántotta revolverét és Farkas felé lött, ezután futásnak eredt, anélkül, hogy tudta volna, hogy Farkast megölte.

Az elnök ezután után szünetet rendelt, majd szünet után Farkas Béláné, Bosnyák Annát hallgatta ki a törvényszék. Az asszony azt vallotta, hogy gyermekkorában és leánykorában ismeretségben állott Szommer Lászlóval mindaddig, amíg ennek anyjától egy levelet kapott, hogy ne udvaroljon a fiának és ne udvaroltasson magának.

Ettől kezdve többé nem beszélt vele. Amikor most áprilisban férjével Bajára jött és egyedül elhaladt Szommerék üzlete előtt Szommer László gunyosan rászölt:

— Szervusz Anci!

Ő ezt elmondta férjének, aki keményen felelősségre vonta Szommert és megtiltotta neki, hogy feleségének köszönjön.

Ezután következett pénteken este a merénylet, amelyet az asszony vallomása szerint semmitéle szóval-

tás sem előzött meg. Ezután a többi tanut fogják kihallgatni. Itéltre csak este, vagy holnap kerül sor.

HIREK

— **Megalakul az egyházmegyei főtanács.** Rövid időn belül megalakul a bajai egyházmegye egyházközségi főtanácsa. Az első értekezletet 27-én tartották. A főtanács elnöke érseki megbízásból dr. Tantos Gyula bajaszentistváni esperes plebános lesz.

— **Harmincheten pályáztak egy állásra.** A Bajaszentistvánon beöltésre kerülő hatodik tanító illetve második tanítónői állásra ma délutánig már harminchétre emelkedett a pályázatok száma. A pályázati határidő ma este jár le. A választás napját még nem tűzték ki. Az újonnan megválasztandó tanítónő már a kezdődő tanévvel elfoglalja munkakörét.

— **Érseksanádi tárgyalás.** Tegnap, esütőtökön délelőtt 11 órakor Érseksánádon komoly fontosságú értekezlet volt. Dr. Szentpétery Lajos főszolgabíró elnökölt a tárgyaláson, mely Pestvármegye egyes területeinek idegen megyébe történő csatolásával foglalkozott. Ugyanis felmerült annak a gondolata, hogy Pest vármegyének a Duna jobb partján elterülő részeit a nevezett községekkel határos vármegyékhez csatolják. A tárgyalásra meghívott dr. Binder János adóügyi tanácsnok a város nevében tiltakozott a megcsönkítés ellen. A város idevonatkozólag a szükséges lépéseket eszközöli.

— **Beiratkozás a kereskedelmi akadémiára.** A Kereskedelmi Akadémiai Szekesfővárosi Egyéves Tanfolyamon (VIII, Vas-utca 9—11.) a beiratkozások megkezdődtek. A felvétel hétköznapokon d. e. 11 órakor, középiskolai érettségi bizonyítvány, tanítóképzőintézeti oklevél, katonai tisztképzőintézeti végbizonyítvány, felső mezőgazdasági iskolai végbizonyítvány, vagy felsőbb ipariskolai végbizonyítvány és születési anyakönyvi kivonat alapján történik. Fizetendő 56 pengő beírási díj. Közútszítviselők gyermekei ennek felét fizetik.

— **Talált tárgy.** Egy darab ezüst órát találtak. A rendőrség értesíti a jogos tulajdonost, hogy ezt a rendőrkapitányság 31. sz. helyiségében a hivatalos órák alatt átveheti.

— **A világ legolcsóbb képeslapja** Laptársunk a Tolnai Világlapja, amely hatszáz embert foglalkoztat üzemében, olyan fundamentális változást

eszközölt, amely példátlan a lapkiadás történetében. Ezt a változást nem értenék meg, ha nem Tolnai Világlapjával állanánk szemben, hiszen ettől a népszerű képeslaptól több mint három évtizeden keresztül megszoktuk a meglepetéseket, megszoktuk azt, hogy a jóból a legjobbat és árban a legolcsóbbat adta. Harminc esztendőn keresztül több mint félmillió ember tartozott Tolnai Világlapja táborába, de az olvasók egy része a kegyetlenül mostoha viszonyok miatt elmaradt. Ezeket az olvasókat akarja most Tolnai Világlapja visszahódítani, amikor a szeptember 3-i számtól kezdve a lap árát 60 fillérről 24 fillérré leszállította. Ezzel szemben a lap terjedelme és tartalma semmit sem változott, sőt még jobb és ezúttal két folytatásos regényt is közöl az eddigi külön bekötött regénymelléklet helyett. Nincs Európában, vagy Amerikában Tolnai Világlapjánál olcsóbb lap, mert 24 filléért szinte lehetetlen 64 oldalas képeslapot adni. Tolnai Világlapja azonban a lehetetlent is megkísérte és ez sikerült is neki.

— **A bajaszentistváni posta ügye.** Bajaszentistván község képviselő testülete ma délután 5 órakor közgyűlést tart. A közgyűlés komolyabb jelentőségű, mert tárgyszorozatában szerepel a község Bajához csatolásával a postakézbítésnél beálló változás ügye.

SPORT

A Bácsalmási Sport Club versenyei aug. 31-én.

A vidéki egyesületek között ma már az élre vereszi magát ez az élettől duzzadó fiatal egyesület, amely a testedzésnek minden ágát különös szorgalommal műveli.

Labdarugóikat jól ismerik a bajaiak, mert minden mérkőzésnél teljes tudással kellett megküzdeni a győzelemért vagy a vereség elhárításáért.

Most majd az atlétikák fognak bemutatkozni, amikor aug. 31-én megtartandó versenyükön összemérik erejüket a vidéki és fővárosi atlétákkal.

A verseny alkalmából a következő meghívót bocsájtotta ki az egyesület:

A Bácsalmási Sport Club főlhívja a környékbeli egyesületeket, hogy az aug. 31-én megtartandó versenyekre minél nagyobb számmal nevezzenek be, s a versenyen résztvevő tagjait a verseny rendezőségénél jelentsek be. Jelentkezéseket a

verseny kezdetéig fél 3-ig elfogad a rendezőség.

Versenyszámok:

- 100 m síkfutás.
- 400 m síkfutás.
- 800 m síkfutás.
- 4×100 m staféta.
- Súlylökés.
- Diszkoszdobás.
- Magasugrás.
- Távolugrás.

A versenyre eddig Budapestről a következők neveztek: Nagy, Moharos, Szalay, Lenkei, Horváth, Szabó, Bácsalmási, Morvalits, Orbán, Udvardy, Koronyhi.

A nevezésből látni, hogy szép versenyre van kilátás s hisszük, hogy a bajai és a vidéki atléták méltóképen fogják magukat képviseltetni a szépek ígérkező versenyeken.

Klebersberg Kupa mérkőzés Nürnbergben

A Nürnbergi Klebersberg Kupa víziló tornán tegnap két mérkőzés zajlott le Németország—Belgium és Magyarország—Svédország csapatai kerültek szembe egymással. Eredmény:

Németország—Belgium 3:1 a németek javára.

Magyarország—Svédország 7:3 a magyarok javára.

Hátra van még a magyaroknak a belgákkal való mérkőzése, utána vasárnap lesz a döntő mérkőzés a két veretlen csapat, — magyarok és németek között.

Közgazdaság.

— **A kávé és tea vámemelési pótrendelete.** Mint ismeretes a kormány a gabona értékesítéséről szóló törvénnyel kapcsolatban július 29-én felemelte a tea és kávé vámját. A tea és kávé-behozattal foglalkozó cégek ekkor a kamarák és kereskedelmi érdekképviseletek útján azt a kérelmet intézték a pénzügyminiszterhez, hogy a méltányossági szempontokra való tekintettel egy oly értelmű pótrendeletet bocsásson ki, amely megengedheti, hogy a vámemelést előtt megrendelt árut a régi vámtelek alapján vámkezelhessék. Előadták az érdeklő kereskedők, hogy ők a vámemelést előtt megrendelt áruk igen nagy részét eladták anélkül természetesen, hogy a csaknem kétszeresére felemelt vámokat az eladási árba bekalkulálták volna. A pénzügyminisztérium kilátásba is helyezte, hogy figyelembe fogja venni a kereskedők indokolt kívánságát és tárgyalásokat indított a pótrendelet keresztülviteli módozatainak megállapítására. Mindezekig azonban a kereskedők által nagyon várt pótrendelet még nem jelent meg.

— **Egységes buza típus-körzeteket szervez a földművelésügyi minisztérium.** A földművelésügyi kormány utasította a gazdakamarákat, hogy próbaképpen már ez évtől kezdve szervezzenek minőség buza típus-körzeteket, egységes nagytömegű buza előállítására. 1927. óta folynak már a földművelésügyi kormány által a gazdakamarák útján beállított és ellenőrzött országos buza fajta összehasonlítási kísérletek. Egyes nemesített buza fajta az eddigi szigorú belső érték vizsgálati eredmények átlagértéke szerint minőségileg is igen kiválóknak bizonyultak, úgy, hogy ezeknek bizonyos körzetek szerint egységes elterjesztése máris indokoltnak látszik. Ezen kiváló belső értékű buzáknál is elkerülhetetlen bizonyos ingadozások kiküszöbölhetők, ha lehetőleg egyforma termelési és művelési viszonyok megteremtésére céludatosan törekszünk. A földművelésügyi kormány most utasítást adott a gazdakamaráknak, hogy elő próbaképpen már ez év őszén igyekezzenek ilyen egységes gabona típus-körzeteket megszervezni, előkészíteni. Ezen gabona típus-körzetek betérjes, külterjes, vagy középterjes körzetekben szervezendők meg. Ezekből a körzetekből mintegy 20 darab 10 kilogrammos buza magminta lesz 1930-ban összegyűjtve és az Országos Növénynevelési Intézet, valamint a Liszt kísérleti Állomás által tüzetesen megvizsgálva. Ezen buza minták értékét a földművelésügyi kormány a gazdakamarák által vissza fogja téríteni a gazdáknak.

Laptulajdonos Uj Élet nyomda r. t. Felelős kiadó és kiadóhivatal vezető DR. MAMUSICH JÓZSEF.

Szövött faredőnyök eladására ügynököt felveszek magas jutalékkal Baja és vidékére. GÓLYA redőnyüzem, Vasvár.

Legolcsóbb bevásárlási forrás az Uj Élet könyv- és papirkereskedése Baján az Uránia mozi mellett

U—R—A—N—I—A

1930. augusztus hó 30-án, szombaton 6 és este fél 9-kor.

Gustáv Frölich és Elga Brink együttes főszereplésével

Félelem.

Dráma 9 felvonásban. Ezt megelőzi:

Tökmag lovag.

Hiradó.

Bohózat 9 felv.

Hiradó.

1930. augusztus hó 31-én, vasárnap fél 4, 6 és este fél 9-kor.

Harry Piel kitűnő filmje

Vénrókák clubja.

Kalandor film 8 felv. ZORO és HURU kitűnő filmje:

Jégbehűtött boxbajnokok.

Bohózat 8 felvonásban.

Hiradó.

Főszerepben: Zoro és Huru.

Hiradó.

Apró hirdetések.

Egy jó harmóniumot megvételre keresek. Cím a kiadóban.

Egy tanulót teljes ellátással felveszünk: Vildmann Kálmán és Dezső vas, fűszer és vegykereskedése Gara.

Fiu vagy leány tanulókat teljes ellátással telveszek a zárda közelében. Érdeklődni lehet Reiner trafikban Kossuth L. u. 7.

Egy pengős regények megérkeztek. Kapható az Új Élet R. T. könyvkereskedésében Uránia-mozi mellett.

Egy antik diván eladó. Círfusz Ferenc-utca 41.

3 szobás lakás fürdő szoba, — mellékhelyiséggel november 1-re kiadó. Ternák István cipészmeister, Bares utca 2.

Négy középiskolát végzett fiu tanulónak felvétetik az „ÚJ ÉLET” R. T. könyvkereskedésében.

Használt női cipők eladók. Szt. László-utca 38. szám alatt.

Egy külön bejáratu szoba, vilány világítással augusztus hó 15-re kiadó. Kölesey-utca 18. szám.

Falvédő és kredencpapirokból óriási választék megérkezett az Új Élet R. T. könyvkereskedésében Uránia mozi mellett.

Tankönyvmegrendeléseket előjegyezni lehet már most az „ÚJ ÉLET” R. T. könyvkereskedésében.

Butorozott utcai szoba külön bejárattal a Haynald-utcában kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Jó karban levő hosszú zongora jutányos áron eladó. Tanulóknak kiválóan alkalmas. Cím, Rákóczy Ferenc-utca 13/a szám.

Megbízható házvezetőnő ajánlkozik plébániára, jobb házaspárhoz stb. Külön gazdasághoz is ért. Cím a kiadóhivatalban.

Egy 4 szobából és mellékhelyiségből álló lakás Szent István téren

**november 1-re
kiadó.**

Bővebb felvilágosítást ad. Magyar általános pénztár fiókja. Budapesti ut 33 szám alatt

két szobás lakás

a megfelelő mellékhelyiségekkel

kiadó.

Erdeklődni lehet ugyanott.

**Mátyás király-tér 10. szám alatt
egy 3 szobás lakás
(Dr. Móder-féle.)**

előszobával és összes mellékhelyiségekkel, valamint egy **üzleti helyiség**, amely áll egy utcai és egy udvari helyiségből, azonnali beköltözhetőséggel

k-i-a-d-ó

Erdeklődni lehet: Herschkovits Izidornál, Nagybaracska. Telefon 7. A kules dr. Sándor Imre ügyvéd úrnál van

Saját gyártmányu

lőszőr

paszirsziták

paszirteknők

olcsón kaphatók

UTRY-nál.

Telefon: 280. Erzsébet kir. utca 38.

**Éjjeli
szolgálatot tart**

reggel fél 8 óráig és
vasárnap d. u. nyitva
aug. 25-től aug. 31-ig

**Gyarmati Emil
Dr. Makray László**
gyógyszertára.

Üzv. Szöllősy Józsefné

Borz u. 5. számú háza

e l a d ó

Erdeklődni lehet Egreskert u. 4. sz.

VARROGEP

JAVITÁS

SAKSZERUEN

ÉS GYORSAN.

SINGER VARRÓGEP RÉSZV. TÁRS.

Erzsébet királyné-utca 11.

LAKY

Telefonszám: 375.

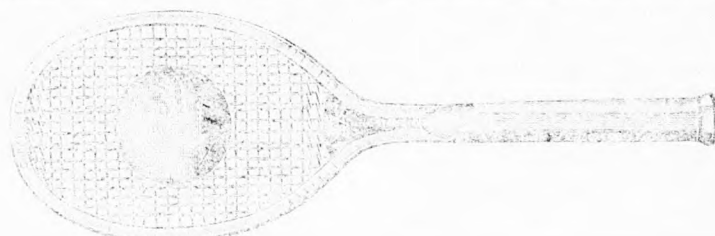
**bérautója
megrendelhető,
helyben és vidékre**

**GRAND
HOTEL**

**PARK
NAGYSZÁLLODA
BUDAPEST,
VIII. BAROSS-TÉR 10.**

Családi szálloda a Keleti pályaudvar
érkezési oldalával szemben. 200 szoba.
központi fűtés, melegvíz, fürdőszobák.
Előzékeny kiszolgálás. Kényelmes, min-
den fölösleges luxus nélkül. :—:

MÉRSEKELT ÁRAK.

TENNISZRACKETEK
leszállított áron kaphatók az
az Új Élet r.-t.

könyvkereskedésében
Baján, az Uránia mozi mellett.

Saját gyártmányu

nyugágyak és vas táboriágyak
előnyösen beszerezhetők

UTRY PÁL FIAINÁL

Baja, Erzsébet királyné-ut 38. — Telefon: 280.

Hirdessen a „Bajai Ujság”-ban.